

BUURTBELOFTE

GELEERDE LESSEN UIT DE KOLENKIT

De Kolenkitbuurt in Amsterdam-West stond jarenlang bekend als 'de slechtste wijk van Nederland'. Nu is de buurt haast onherkenbaar. Sociale huurwoningen werden gesloopt en er kwam luxe nieuwbouw voor terug, waarmee ook de samenstelling van de buurt veranderde. Felix Rottenberg maakte in samenwerking met regisseur Gülsah Dogan het tweeluik 'Terug naar de Akbarstraat' over deze veranderende wijk. Naar aanleiding van deze documentaire organiseerde De Familie Film & TV in samenwerking met Impact Makers diverse nagesprekken in de buurt en de stad Amsterdam. Uit die gesprekken kwamen 10 lessen voor bewoners, stadsmakers, gemeenten, woningcorporaties, ondernemers en iedereen die zich betrokken voelt bij de ontwikkeling van een wijk.

naar aanleiding van diverse nagesprekken van de documentaire 'Terug naar de Akbarstraat' van Gülsah Dogan en Felix Rottenberg (De Familie Film & TV).

'Het is belangrijk om lokale gemeenschappen te ondersteunen bij duurzame bottom-up ontwikkeling van de publieke ruimte. Door kunst in te zetten als accelerator werken we aan innovatieve oplossingen die aansluiten bij de behoeften van de bewoners'.

- Roel Schoenmakers (Cascoland)

1. Zorg er - ook bij stedelijke vernieuwing of herontwikkeling - voor dat bewoners de keuze hebben om in hun eigen buurt te blijven wonen, daar waar zij een netwerk hebben, vertrouwd zijn en zich thuis voelen.

Dit betekent dat er voldoende sociale huurwoningen moeten worden gebouwd en dat mensen bij sloop van huurwoningen begeleid worden naar een gelijkwaardige andere betaalbare woning in de eigen buurt.

2. Investeer vroegtijdig in de ontwikkeling van buurten door onderhoud en investeringen in bestaande woningen, openbare ruimten, groen en ontmoetingsplekken.

3. Zorg voor een eerlijke mix van huur- en koopwoningen voor een diverse samenstelling van de buurt.

4. Voorkom dat stedelijke vernieuwing een top down proces wordt van gemeenten, projectontwikkelaars en woningbouwcorporaties. Of het nu gaat om de bouw van nieuwe woningen, de inrichting van een park of speelgelegenheid: geef buurtbewoners meer zeggenschap over de inrichting, ontwikkeling en vernieuwing van de buurt.

Concreet betekent dat drempels die participatie bemoeilijken weg moeten worden gehaald en er moet worden gezorgd voor een inclusief proces waaraan iedereen mee kan doen. Traditionele inspraaktrajecten blijken niet altijd het juiste instrument. Organiseer en faciliteer andere vormen van participatietrajecten.

5. Investeer niet alleen in stenen, maar ook in de mensen en de 'sociale infrastructuur'.

Investeer in talentontwikkeling van jongeren uit de buurt en stimuleer de lokale wijk economie: stel bijvoorbeeld winkelpanden beschikbaar voor buurtbewoners en geef buurtbewoners de ruimte om te (leren) ondernemen.

6. Zorg voor voldoende publieke plekken in de wijk waar diverse wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

In de snel groeiende en verdichtende buurten in Amsterdam is het belangrijk om niet alle locaties te verkopen aan private partijen, maar juist zuinig te zijn op onze publieke ruimten waar activiteiten plaats kunnen vinden en waar laagdrempelige ontmoetingsplekken voor en door de buurt kunnen ontstaan.

7. Ga met elkaar het gesprek aan over hoe we graag samen willen leven in de buurt en herdefinieer het begrip van integratie.

Integratie betekent niet dat mensen zich aan moeten passen aan een dominante cultuur. De Nederlandse identiteit is geen vaststaande norm waar iemand aan moet voldoen. Integratie kent geen eindstation.

8. Benader de ander als een uniek individu.

Het denken in 'wij' versus 'zij' leidt niet tot de gewenste oplossingen, maar tot ongegronde aannames en soms zelfs etnisch profileren. Een menselijke identiteit kent veel meer schakeringen. Sta stil bij wat je allemaal deelt met iemand, zoals sociaaleconomische positie, opleidingsniveau en gender. Zo overbruggen we de kloof die in deze buurten lijkt te ontstaan tussen mensen met en mensen zonder migratie-achtergrond.

9. Om samen op een fijne manier in een wijk te wonen, is het stimuleren van dialoog en zelfreflectie belangrijk.

Dialogen leiden tot meer inzicht in het motief van de ander, een bepaalde consensus of juist onenigheid, maar in ieder geval tot verdieping in de ander en de start van een gesprek.

10. Zorg voor open en inclusieve besluitvormingsprocessen waarin de kennis en expertise van alle betrokkenen bij elkaar komt.

Goede ideeën of (beleids)voornemens van organisaties, bewoners of gemeente leiden niet altijd direct tot gewenste resultaten. Durf je kwetsbaar en lerend op te stellen. Zorg voor lerende netwerken, waarin betrokkenen continue samen evalueren of de activiteiten wel het gewenste resultaat hebben.

'Deze documentaire is een cadeau voor de stad. We moeten samen een nieuwe geschiedenis maken.'

- Femke Halsema,
burgemeester van
Amsterdam

'Integratie kent geen eindstation.'

- Sinan Çankaya, bewoner Kolenkitbuurt en antropoloog

Deze buurtbelofte is een samenvatting van alle gesprekken die gevoerd zijn in de periode september 2019 - maart 2020 op diverse locaties in Amsterdam en de rest van Nederland, naar aanleiding van de documentaire 'Terug naar de Akbarstraat' van Gulsah Dogan en Felix Rottenberg (NTR, De Familie Film & TV).

We danken daarvoor de volgende partners & moderators:

NTR, CoBo, Fonds21, VSBFonds, Stichting Doen, Van Eesteren-Fluck & Van Lohuizen Stichting, Stichting DOEN, Gemeente Amsterdam, IZI Solutions, Operatie Periscoop, Cascoland, PvdA, GroenLinks, Stichting Amina, Rochdale, Eigen Haard, Dag van de Stad, Stichting Argan, Nationaal Integratiediner, Pakhuis de Zwijger Centrum, New Metropolis Nieuw West, Fouad Lakbir.

Opdat we blijven praten.

namens,
De Familie, Impact Makers, Kennisland
Amsterdam, maart 2020